

Op weg gaan en thuiskomen

21 korte overdenkingen over
migratie, onderweg zijn
en schuilen bij God

COLOFON

Op weg gaan en thuiskomen

21 korte overdenkingen over migratie, onderweg zijn en schuilen bij God

Met bijdragen van Bob Becking (dag 12), Panc Beentjes (dag 1), Rieuwerd Buitenwerf (dag 8, 11, 13, 17, 18, 19, 21), Samuel Ekpo (dag 16, 20), Hetty Lalleman (dag 3), Alejandra Ortiz (dag 2, 4, 6, 7, 14, 15), Alain Verheij (dag 5) en Gerrit Vreugdenhil (dag 9, 10).

Deze overdenkingen zijn teksten uit de eerder verschenen *Migration Bible* (2023) en het *Bijbels dagboek* (2023).

Ontwerp en opmaak omslag en binnenwerk: Villa Grafica

Bijbeltekst: NBV21 © 2021 Nederlands-Vlaams Bijbelgenootschap, Haarlem/Antwerpen

Dit is een uitgave in samenwerking met Opwekking, als bijlage van Opwekking Magazine 699 (juli/augustus 2024).

© 2024 Nederlands-Vlaams Bijbelgenootschap, Haarlem/Antwerpen
Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor informatie over het citeren of overnemen van teksten uit deze uitgave, zie bijbelgenootschap.nl/voorwaarden.

De Bijbel voor iedereen

Het Nederlands-Vlaams Bijbelgenootschap (NBG) brengt de Bijbel dichtbij, al meer dan 200 jaar. In de Bijbel horen wij Gods boodschap van liefde voor de wereld, die ons in beweging brengt en onze weg verlicht. Daarom willen we dat mensen in binnen- en buitenland toegang krijgen tot de Bijbel.

Voorwoord

'Een vreemdeling op aarde'

Ken je die uitdrukking? Er klinkt iets in door van het eeuwige heimwee dat je als christen kunt hebben naar Gods nieuwe wereld.

Als je er eenmaal oog voor krijgt, zie je dat de Bijbel bomvol verhalen zit van mensen die onderweg zijn. Soms omdat ze ervaren dat God hen daartoe oproept, zoals Abram of Filippus. Soms omdat ze een belofte achternagaan, zoals de Israëlieten tijdens hun tocht naar het beloofde land. Maar soms ook omdat hun eigen woonplaats onleefbaar is geworden, zoals bij Naomi, of omdat ze er hardhandig weg worden gejaagd, zoals de inwoners van Jeruzalem wanneer de Babyloniërs op de stoep staan.

'Vreemdeling zijn' en 'vreemdelingen welkom heten' trekt als een rode draad door de verhalen, wetten en profetieën van het Oude Testament. En het Nieuwe Testament voegt daar nog een dimensie aan toe: als volgelingen van Christus is ons thuis niet op aarde, maar vormen we allemaal samen een volk met een hemels paspoort.

Met dit boekje ontdek je in 21 dagen steeds iets nieuws over hoe de Bijbel over dit onderwerp spreekt. De uitleg en persoonlijke vragen helpen je om de teksten toe te passen in je eigen leven. Ze komen uit de *Migration Bible* en het *Bijbels dagboek* bij de NBV21.

Waar je dit boekje ook leest: ik wens je toe dat je iets van Gods aanwezigheid kunt ervaren én doorgeven.

Anne-Mareike Schol-Wetter

Hoofd Bijbelgebruik

Nederlands-Vlaams Bijbelgenootschap

*Lees de blog over
Adam en Eva als
vluchtelingen.*

debijbel.nl/adameva

Typ hier uw tekst

DAG 1

GENESIS 14:14-21

En Melchisedek, de koning van Salem, liet brood en wijn brengen. Hij was een priester van God, de Allerhoogste.

Genesis 14:18

Brood en wijn

De koning van Sodom en Abram treffen elkaar in de buurt van Jeruzalem. Het verhaal meldt dat Melchisedek, de koning van Salem en priester, brood en wijn laat brengen.

Melchisedek wordt behalve koning ook priester genoemd. Daardoor krijgt deze scène met brood en wijn een bepaalde lading. Geen wonder dat binnen het christendom precies dit detail al snel wordt uitgelegd als een verwijzing naar het laatste avondmaal van Jezus en zijn leerlingen.

Daar is overigens niets mis mee, maar hier gaat het vooral om een uitdrukking van gastvrijheid. Abram en Melchisedek delen belangrijke eerste levensbehoefte met elkaar en beleven daar vreugde en verbondenheid aan.

Onze maatschappij is er niet (meer) op ingesteld en ingericht dat we mensen die op reis zijn iets te eten en te drinken aanbieden. Er moet een speciale reden zijn om zo'n moment van gastvrijheid te ervaren. Bijvoorbeeld als er iets te vieren is, of als er juist sprake is van grote nood. Dat laatste gebeurde in 2022, toen na de inval door Rusland grote aantallen vluchtelingen uit Oekraïne elders in Europa werden opgevangen. Het delen van brood en wijn – eten en drinken – brengt mensen met elkaar in verbinding – binnen de kerk én daarbuiten.

Welke maaltijd heeft ervoor gezorgd dat jij je echt met iemand anders verbonden voelde?
Heb je daarin ook iets van God ervaren?

DAG 2

GENESIS 18:1-10

Toen hij opkeek, zag hij even verderop plotseling drie mannen staan. Onmiddellijk snelde hij de tent uit, naar hen toe. Hij boog diep en zei: 'Heer, wees toch zo goed uw dienaar niet voorbij te gaan.' **Genesis 18:2-3**

Dienstbaar

Abraham zit op het heetst van de dag in de schaduw bij zijn tent wanneer hij drie mensen ziet. Hij neemt het initiatief en gaat de vreemdelingen tegemoet; hij begroet hen en smeekt hun om zijn gastvrijheid te aanvaarden. Hij noemt zichzelf hun dienaar, en hij is er snel bij als het erom gaat ze van eten en drinken te voorzien.

Abraham ziet de vreemdelingen en handelt. Gastvrijheid begint met zien en groeten. Het is onmogelijk om gastvrij te zijn zonder je bewust te zijn van wie er voor je staat. Alle mensen hebben een aangeboren waardigheid, zonder uitzondering. Dat geldt ook voor migranten, vluchtelingen en ontheemden. Als we hen zien en groeten, erkennen we hen als medemensen, erkennen we hun waardigheid.

Gastvrijheid houdt in dat we ruimte maken voor anderen en het beste wat we hebben beschikbaar stellen om voor anderen te zorgen. Het gaat niet alleen om voedsel, geld of hulp, maar ook om onze bereidheid om te dienen.

Wanneer of van wie heb jij meer ontvangen dan dat je gegeven had?

Abraham dacht dat hij drie reizigers ontving, maar hij bevond zich in de aanwezigheid van God zelf. Hij bood hun voedsel en misschien onderdak, maar zij gaven hem zoveel meer: de bevestiging dat hij een zoon zou krijgen.

DAG 3

GENESIS 24:15-28, 50-61

*Dus riepen ze Rebekka en vroegen haar: 'Wil je met deze man meegaan?' 'Ja,' antwoordde ze. **Genesis 24:58***

Ik wil gaan

Op het moment waarop Rebekka naar huis rent, naar haar moeder, weet ze nog niet dat er een huwelijk in het verschiet ligt. Ze weet alleen dat ze een man heeft ontmoet die door een duidelijk rijke meester gezonden is. Dat vertellen haar de tien kamelen en de dure sieraden die ze heeft gekregen. Haar broer Laban heeft het ook gauw in de gaten! Hij verwacht duidelijk dat er méér in zit, wie weet ook voor hemzelf ...

Laban gaat ervan uit dat iemand die zo rijk is, gezegend is door God, ook al kent hij Abraham niet, laat staan dat hij weet van Gods belofte om hem te zegenen.

Uitvoerig vertelt Eliëzer het verhaal dat de lezer inmiddels al kent. Het gaat tenslotte om de toekomst van Abrahams geslacht en de vervulling van Gods beloften! Deze toekomst hangt aan een zijden draadje doordat Isaak nog ongetrouwd is en geen kinderen heeft.

Hoe kies jij of je wel of niet 'gaat' wanneer iemand iets aan je vraagt wat buiten je comfortzone ligt?

De volgende morgen wil de knecht vertrekken; zijn missie is geslaagd. Aan Rebekka wordt gevraagd: 'Wil je met deze man meegaan?' Haar antwoord is, letterlijk vertaald: 'Ik wil gaan.' In het Hebreeuws keert het woord 'gaan' telkens terug in dit hoofdstuk. Dit 'gaan' is belangrijk: als de knecht niet was gegaan in opdracht van Abraham, was er geen vrouw uit diens familie gekomen. Als Rebekka had geweigerd om te gaan, was de missie alsnog mislukt. Maar net als Abraham in Genesis 12 gaat zij op weg, een onbekende toekomst tegemoet. En dat blijkt – net als in Abrahams leven – Gods weg te zijn.

DAG 4

EXODUS 2:11-22

'En waar is hij nu?' vroeg hun vader. 'Waarom hebben jullie die man daar achtergelaten? Nodig hem uit om te komen eten.' **Exodus 2:20**

Actieve gastvrijheid

Mozes vlucht uit Egypte om zijn leven te redden. Die ervaring van een angstig vertrek van huis is door de geschiedenis heen door veel mensen gedeeld. De gevaren en oorzaken van vervolging zijn in elk verhaal anders. Mozes vlucht voor het geweld van Egypte en de gevolgen van zijn eigen daden, en hij verbergt zich in de woestijn. Maar de woestijn is ook een gevaarlijke plek. De vluchteling moet een groep herderinnen verdedigen, de dochters van Reüel, de priester van Midjan.

'Waar is hij? Waarom hebben jullie hem achtergelaten? Nodig hem uit om iets te eten.' Zo reageert Reüel nadat hij de verhalen van zijn dochters heeft gehoord. Dit is actieve gastvrijheid: niet wachten op iemands komst, maar op zoek gaan naar de ander. Gastvrijheid is niet alleen een reactie op omstandigheden, maar houdt initiatief in; ze wacht niet alleen om te ontvangen, maar zoekt anderen op.

Hoe kun je het initiatief nemen,
de vreemdelingen in je stad opzoeken
en gastvrijheid bieden?
En als je zelf een nieuwkomer bent:
wat zou je kunnen doen om van je
gemeenschap een betere plek te maken?

DAG 5

EXODUS 3:1-6

Mozes was gewoon de schapen en geiten van zijn schoonvader Jetro, de Midjanitische priester, te weiden. Exodus 3:1a

Vluchtgedrag in de woestijn

We mogen geen van allen zelf bepalen waar en wanneer we worden geboren. Ook Mozes niet. Op het moment van zijn geboorte leeft het hele Hebreeuwse volk in slavernij in het land Egypte. Ook Mozes is een Hebreëer, maar hij is als jong kind geadopteerd door de prinses van Egypte. Dat dwingt Mozes in een permanente spagaat. Voelt hij zich een prinsje of toch een slavenkind?

Elke dag ziet Mozes hoe de mensen op wie hij lijkt worden afgebeeld door de werknemers van zijn eigen adoptie-opa. Dat onrecht kan hij op een dag niet langer verdragen. Hij besluit een Egyptische slavendrijver aan te vallen. Mozes' woede was terecht, maar zijn strijd heeft de wereld niet mooier kunnen maken. Hoe kan hij nu nog verder?

Herken je dit soort vluchtgedrag bij jezelf? Wat kan jou helpen om jezelf dan toch wakker te schudden?

De man die later de geschiedenis zal ingaan als grote bevrijdingsleider, weet even niet wat hij moet doen. Bij een ander volk, de Midjanieten, vindt hij onderdak en zelfs een partner, Sippora, en hij krijgen kinderen. Mozes draait mee in het familiebedrijf, en zolang hij het maar lekker druk heeft, hoeft hij niet te denken aan al die Hebreëën in Egypte. Zo houdt hij het leefbaar voor zichzelf, maar zijn volksgenoten hebben daar weinig aan.

Ook wij leven in roerige tijden: oorlog, honger, armoede, machtsmisbruik en een dreigende klimaatramp. Hoe moet je je daartoe verhouden? Op onze eigen manier doen velen van ons wat Mozes daar toen deed: zorgen dat je zoveel te doen hebt dat je geen tijd en energie hebt om de noodkreet van anderen te horen.

Maar dan ziet Mozes een braamstruik branden ...

DAG 6

RUTH 2:1-16

Boaz antwoordde: 'Meer dan eens is mij verteld over alles wat je voor je schoonmoeder hebt gedaan na de dood van je man: dat je je vader en moeder en je geboorteland hebt verlaten en naar een volk bent gegaan dat je volkomen onbekend was. Moge de HEER je daarvoor rijkelijk belonen – de HEER, de God van Israël, onder wiens vleugels je bent komen schuilen.' **Ruth 2:11-12**

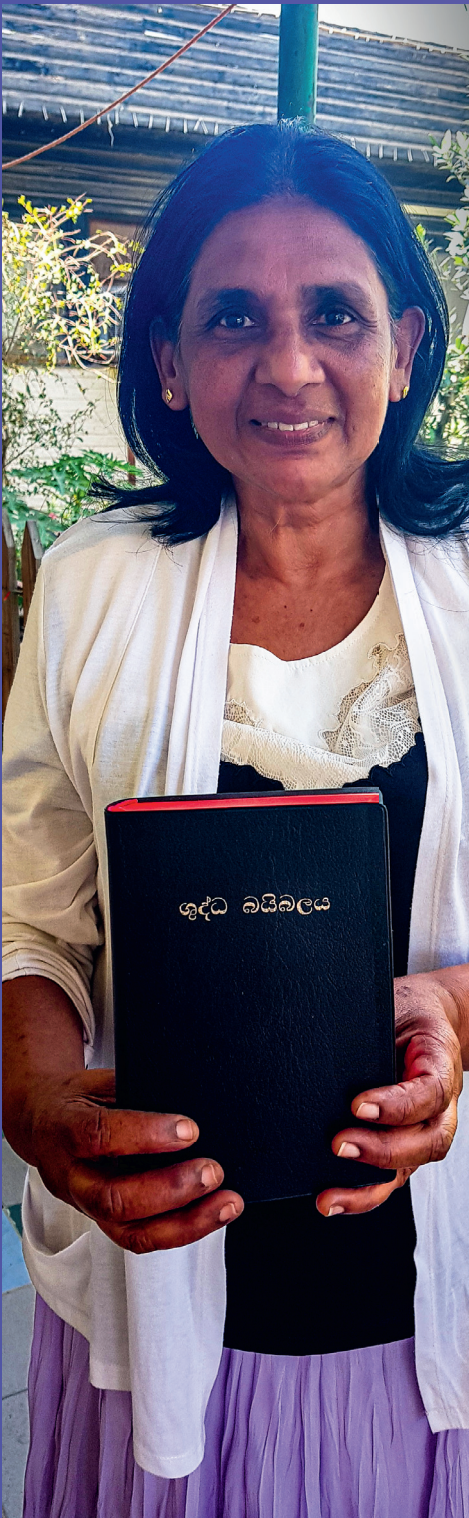
Vastberaden en ruimhartig

Ruth was een migrante én een weduwe. Dat betekent dat Ruth tot de meest kwetsbare groepen van haar tijd behoorde. Het was riskant voor haar om in de graanvelden te zijn, midden tussen de mannelijke arbeiders. Toch gaat ze op stap, op zoek naar een kans om voedsel te verzamelen voor haarzelf en haar schoonmoeder. Zo komt ze bij het veld van Boaz, waar de voorman haar achter de maaiers laat sprokkelen.

Wanneer Boaz het verhaal van Ruth hoort, reageert hij met ruimhartige gastvrijheid en hij behandelt Ruth met waardigheid en eer. Zijn gastvrijheid stelt haar in staat om veilig te werken. Hij voorziet haar van eten, drinken en bescherming. Boaz bewondert Ruths vastberadenheid om haar land te verlaten en haar schoonmoeder naar Betlehem te volgen en naar de HEER te komen 'om onder zijn vleugels te schuilen'. Zonder het te weten, belichaamt Boaz zelf die 'vleugels van de HEER'.

God weeft het leven van mensen samen om hoop en verlossing te brengen. De lef van Ruth en de ruimhartige houding van Boaz werpen vruchten af die geen van de betrokkenen had kunnen voorzien. Het had een diepgaande invloed op de wereldgeschiedenis. Boaz en Ruth trouwden en uit hun geslacht werd koning David geboren, die op zijn beurt een voorouder van Jezus is.

Heb jij weleens achteraf het gevoel gehad dat iets wat je deed onderdeel was van Gods plan? Wat was het wat je toen deed?

'De Bijbel werd echt mijn beste vriend'

Kanti is arbeidsmigrant in Bahrein. Ze vertelde haar aangrijpende verhaal aan de directeur van het Bijbelgenootschap van de Golfstaten.

'Nadat mijn man mij had verlaten moest ik zelf geld verdienen om voor mijn dochters te kunnen zorgen. Ik ben naar Bahrein gegaan om te gaan werken als huishoudster. Toen ik daar kwam, ging het niet goed met mij. Ik voelde me gebroken en ik had een muur om mezelf heen gebouwd door wat ik had meegeemaakt. Tot ik door een christelijke vriendin werd uitgenodigd om mee te gaan naar de kerk. Dat heeft mijn leven voor altijd veranderd, want God sprak tot mij.

Ik kwam tot geloof. Ik kreeg van het Bijbelgenootschap een Bijbel in mijn eigen taal. Ik wilde alles weten over Gods Woord, en ik miste nooit een kerkdienst. De Bijbel werd echt mijn beste vriend die met mij meegaat op mijn weg in het leven als christen.

Sinds ik mijn leven in Gods handen heb gelegd, ervaar ik een vrede en vreugde die ik niet goed in woorden kan vatten. Ik bid dat veel meer vrouwen zoals ik die vrede en vreugde zullen vinden in Christus.'

DAG 7

1 KONINGEN 17:8-16

'... want dit zegt de HEER, de God van Israël: Tot op de dag dat Ik weer regen op de aarde zal laten vallen, zal er meel in de pot zijn en zal de oliekruik niet leeg raken.' **1 Koningen 17:14**

Onderling afhankelijk

Inmiddels zijn we weer honderden jaren verder in de geschiedenis van Israël. De leiders en de bevolking van het land hebben op allerlei manieren gezondigd. Daarom moet Elia namens God een periode van droogte en dus van honger aankondigen. Maar Elia zelf mag op Gods aanwijzingen veiligheid zoeken in het buitenland.

De ontmoeting tussen Elia en de vrouw in dit verhaal is onthullend. Elia is een man van God en de vrouw is een buitenlandse weduwe van wie we de naam niet eens kennen. Maar ook al heeft Elia een bevoorrechte positie, hij bevindt zich hier in een zeer kwetsbare situatie en heeft de hulp en gastvrijheid van de weduwe nodig.

Elia moet de weduwe om hulp vragen en zij biedt hem haar weinige bezit aan. In hun ontmoeting delen en ontvangen ze allebei meer dan wat ze voor mogelijk hadden gehouden. Elia ontvangt voedsel en een toevluchts-oord en de weduwe ontvangt Gods Woord, dat haar en haar gezin van het nodige voedsel voorziet. Ze erkennen hun onderlinge afhankelijkheid, en nog veel belangrijker: ze herkennen iets van God in de ander.

Welke les heeft Elia door deze gebeurtenis geleerd, denk je? En welke de weduwe?

DAG 8

PSALM 39

*Hoor mijn gebed, HEER,
luister naar mijn hulpgeroep,
wees niet doof voor mijn verdriet,
want een vreemdeling ben ik, bij U te gast
zoals ook mijn voorouders waren.*

Psalm 39:13

Vreemdelingen op aarde

Hoe gedraag je je op een manier die past bij je geloof in God als alles en iedereen om je heen iets anders verkondigt?

De schrijver zwijgt terwijl zijn vijanden hem belachelijk maken. Voor hem is zwijgen de enige optie, omdat hij bang is dat hij opnieuw zal zondigen als hij spreekt of handelt. Zijn huidige ellende is veroorzaakt door zijn eerdere wangedrag (verzen 11-12). En hij wil er nu absoluut zeker van zijn dat hij geen nieuwe zonde aan zijn lijst toevoegt. Waarom? Omdat God hem misschien streng aanpakt, maar ook zijn enige hoop in het leven is (vers 7).

De auteur weet maar al te goed dat we als mensen vreemdelingen zijn op deze aarde. Hij benadrukt hoe kort en kwetsbaar ons leven is. En hij verwoordt de teleurstelling die we kunnen voelen als ons leven ellendig lijkt. Waar is onze hoop? Het antwoord is: bij God! We zijn voor een korte tijd

Gods gasten op deze aarde, als vreemdelingen, net als de mensen die ons zijn voorgedaan (vers 12). Als mensen zijn we allemaal vreemdelingen en ontheemden, maar als gelovigen hoeven we de hoop niet te verliezen; we maken ook deel uit van Gods wereldwijde natie, die voor altijd zal blijven bestaan.

Voel jij je door je geloof in God weleens vervreemd van je omgeving? Kan deze psalm je helpen om hier op een goede manier mee om te gaan?

DAG 9

PSALM 84

Want God, de HEER, is een zon en een schild.

*Genade en glorie schenkt de HEER,
zijn weldaden weigert Hij niet
aan wie oprecht hun weg gaan.*

Psalm 84:12

Zon en schild

Op weg naar school passeerde ik vroeger altijd een gebouw dat 'Zon en Schild' heette. Het bleek een instelling te zijn voor geestelijke gezondheidszorg. Het prachtig gelegen gebouw is tot op de dag van vandaag een plek van bijzondere zorg voor kwetsbare mensen. De naam intrigeerde me altijd al, maar de link met de Bijbel had ik zelf in mijn jongere jaren niet gelegd.

De uitdrukking is afkomstig uit Psalm 84, de psalm die gaat over mensen die onderweg zijn en over verlangen naar God. De dichter van dit lied maakt een duidelijk statement. Soms is het nodig dat iemand je iets aanreikt en zegt hoe het zit. Of sterker nog: dat iemand zegt wie God is. Voor de dichter is God een zon en een schild. Wanneer de zon aan de hemel staat te stralen, zie je alles in een ander licht. Dat is wat profeten en dichters, zoekers en zieners in Israël hebben ervaren. Het licht van God viel verrassend over hun leven en ze konden weer verder. Toen zij kwetsbaar waren, was Hij als een schild voor hen.

Soms gaat je leven door een donker dal, zijn er geen gebaande wegen en heeft de pelgrimstocht geen duidelijk doel. Wie is God dan voor je? Lukt het je om Hem ook dan te zien als een God van nabij?

We zijn niet alleen welkom bij God, we zijn ook veilig onder zijn vleugels. Hij heeft maar één passie: ons zijn weldaden niet onthouden. Hij maakt dat we verder kunnen, in vertrouwen op Hem.

DAG 10

PSALM 91

*Hij zal je beschermen met zijn vleugels,
onder zijn wieken vind je een toevlucht,
zijn trouw is een schild en pantser.*

Psalm 91:4

Schuilen bij God

Het zijn prachtige beelden die Psalm 91 ons aanreikt. Als een kwetsbare vogel schuilt de dichter onder de vleugels van de HEER, bij de machtige en sterke God.

Schuilen bij God is een geliefd beeld in de psalmen. Bij alles wat er speelt, zoeken de gelovigen in Israël hun toevlucht bij God. Psalm 91 veronderstelt een bedreigd bestaan. Het lied gaat over een mens in nood, die op de vlucht is en bij een heiligdom aanklopt, op zoek naar asiel: mag ik hier de nacht doorbrengen?

Ja, dat mag. Bij de God van Israël is plek voor elk mensenkind. Wie je ook bent, waar je je ook bevindt, God is een schuilplaats waar je veilig bent. God is een sterke arend die met zijn vleugels jou bescherming biedt.

Ik moet hierbij denken aan de dagboek-aantekeningen van Jochen Klepper, *Onder de schaduw van Uw vleugels*.

Klepper was een Duitse schrijver en dichter, die voor de oorlog trouwde met een Joodse weduwe. Gaandeweg merkte hij dat er voor hen geen veilige plek was in nazi-Duitsland. In die ingewikkelde en gevaarlijke tijd hebben Klepper en zijn vrouw samen ervaren dat ze veilig waren bij God. In een van zijn liederen schrijft Klepper: 'Wanneer mijn hart, tot U geheven, het thuis herkent, dat Gij ons biedt, blijf, Vader, mij met licht omgeven, en al mijn klagen wordt een lied' (Nieuw Liedboek 947:3).

Lees Psalm 91 nog eens aandachtig door. Welk vers of welk woord blijft je bij? Probeer hier vandaag of de komende dagen nog eens aan terug te denken.

DAG 11

JESAJA 60:1-6

*Duisternis bedekt de aarde
en donkerte de naties,
maar over jou schijnt de HEER,
zijn luister is boven jou zichtbaar.*

Jesaja 60:2

Prachtige bestemming

In Psalm 39, 84 en 91 klinkt iets door van heimwee naar een wereld waar God werkelijk koning is. Jesaja 60 is een ontroerende profetie over zo'n wereld. Gods volk zal in Jeruzalem zijn, Gods heilige stad. De aarde is in duisternis gehuld (letterlijk, maar vooral ook figuurlijk: de duisternis van oorlog, van hongersnood, van ziekte, van alle dingen die mis kunnen gaan in ons leven), maar Gods licht schijnt helder vanuit zijn stad. En vanuit alle hoeken van de wereld worden mensen naar zijn licht getrokken. Wat een prachtig gezicht zal dat zijn: alle mensen samen, in de aanwezigheid van de Heer.

Jesaja richt zijn profetie op Jeruzalem en belooft de stad dat ze totaal vernieuwd zal worden. En hij voorspelt dat ze zal 'stralen van vreugde' en dat haar 'hart van blijdschap [zal] overslaan'. In ons dagelijks leven kan het soms moeilijk zijn om ons te blijven richten op Gods nieuwe wereld. Maar deze profetie laat zien dat Gods toekomst echt iets is om naar uit te kijken. Die zal zo groots zijn dat we andere mensen erover willen vertellen (vers 6). Op dagen waarop we ons verdrietig, moe of depressief voelen, kan Jesaja 60 ons troosten en sterken. Onze eindbestemming is prachtig!

Wat helpt jou om gericht te blijven op Gods
nieuwe wereld?

De Bijbel verandert mensen

Tussen de dagboekteksten vind je verhalen van mensen en de Bijbel. Bijvoorbeeld het verhaal van Kanti op pagina 9, die voor het eerst over God hoorde en een eigen Bijbel kreeg. Maar ook dat van Stella op pagina 21: zij vertelt hoe de Bijbel haar kracht gaf in een moeilijke tijd in haar leven. Wat betekent de Bijbel voor jou?

Missie

Het Nederlands-Vlaams Bijbelgenootschap wil de Bijbel voor iedereen toegankelijk maken, in Nederland en Vlaanderen en wereldwijd. De verhalen in dit boekje zijn voorbeelden van de impact die de Bijbel op mensen heeft. De Bijbel verandert mensen door Gods boodschap van liefde voor de wereld.

In Nederland en Vlaanderen

In ons eigen taalgebied is het ons doel om mensen te helpen om in de Bijbel te gaan lezen en te ontdekken. Dat doen we bijvoorbeeld met verschillende Bijbelvertalingen, debijbel.nl en de app *Mijn Bijbel*. Speciaal voor kinderen hebben we de kinderdienstmethode *Bijbel Basics* en boeken als de *Samenleesbijbel* en de *Prentenbijbel*. Zo kan iedereen de Bijbel ontdekken op een manier die hem of haar verder helpt.

En wereldwijd

Over de hele wereld zijn er mensen die heel erg graag in de Bijbel zouden willen lezen, maar dat nog niet kunnen. Bijvoorbeeld omdat de Bijbel nog niet is vertaald in hun eigen taal of omdat ze geen geld hebben om een eigen Bijbel te kopen. Daarom werken we wereldwijd samen met 140 andere Bijbelgenootschappen om de Bijbel te vertalen en uit te delen aan volwassenen en kinderen. Want wij geloven dat de Bijbel er is voor iedereen en we gunnen iedereen de kans om kennis te maken met de Bijbel.

Samen met jou?

Vind jij ook dat iedereen de Bijbel moet kunnen ontdekken en lezen?

Dan zijn we op zoek naar jou! Wij kunnen ons werk alleen doen als mensen die de Bijbel belangrijk vinden ons steunen.

Scan de QR-code en help mee!

bijbelgenootschap.nl/gefeebijbel

DAG 12

JONA 1:1-3

En Jona maakte zich gereed, maar vluchtte naar Tarsis, weg van de HEER. Hij ging naar Jafo en vond er een schip met bestemming Tarsis. Hij betaalde de overtocht en ging aan boord om mee te varen naar Tarsis, weg van de HEER.

Jona 1:3

Een reis in het ongewisse

Als kind al vond ik met een boot naar de overzijde varen een groot avontuur. De hele tocht van Den Helder naar Oudeschild op Texel keek ik over de reling naar het kleurenpalet van de Waddenzee en droomde ik weg.

Als Jona op een vrachtboot vanuit Jafo vertrekt, gaat hij niet op een plezierreisje. Zijn doel is niet vergezichten te zien, de kusten van Cyprus, Kreta en Sicilië te bewonderen of mensen te ontmoeten voor een levenslange vriendschap. Net als mensen die nu in rubberbootjes de Middellandse Zee oversteken dat niet doen om van het uitzicht te genieten.

Net als zij kan Jona niet meer terug. Hij is weggevlucht voor de ontmoeting met God en hij is op de loop voor zijn opdracht. 'Hij ging naar Jafo,' zo vertaalt de NBV21. Het Hebreeuwse werkwoord in dit zinnetje betekent eigenlijk: afdalen. Jona daalt letterlijk af van het hoger gelegen Jeruzalem. Dit afdalen is ook een afdwalen. Jona vervreemdt zich van zijn oorsprong en achtergrond. Om zijn hachje te redden is hij bereid dat alles op te geven.

Er zijn fasen in het mensenleven die aanvoelen als een reis in het ongewisse. Je moet verder, maar weet niet wat de reis je zal brengen of welke ontmoetingen je te wachten staan. De grote vraag is dan: waar vertrouw je op?

Na betaling 'ging hij aan boord'. Opnieuw staat hier het Hebreeuwse werkwoord voor 'af dalen'. Jona daalt af van de kade in het schip, maar daarmee dwaalt hij steeds verder weg. De overtocht kan beginnen.

DAG 13

MATTEÛS 6:24-34

Maak je dus geen zorgen voor de dag van morgen, want de dag van morgen zorgt wel voor zichzelf. Elke dag heeft genoeg aan zijn eigen kwaad.

Matteüs 6:34

Leven als migranten

'Maak je geen zorgen' – dat lijkt op het eerste gezicht een fijne opdracht. Maar voor degenen onder ons die gewend zijn alles tot in de kleinste details te plannen, kan dit een lastige passage zijn. We verlangen er misschien naar om controle te hebben over ons leven, maar zelfs al hebben we de beste plannen, dan nog zullen er onverwachte dingen gebeuren. Als we op reis zijn, zijn we meestal mentaal voorbereid op onverwachte situaties. En degenen onder ons die hun huis en land hebben verlaten als migranten of vluchtelingen worden vaak nog meer blootgesteld aan onvoorziene dingen.

Jezus wil dat we ons leven leiden als migranten; we moeten het onverwachte verwachten, zonder ons al te veel zorgen te maken! God weet wat we nodig hebben en God zal voor ons zorgen.

Betekent dat dat je achterover moet leunen, in de verwachting dat God alles wel zal regelen? Nee, zo moet je deze passage niet lezen. Natuurlijk moeten we er het beste van maken, natuurlijk moeten we bidden en werken. Maar we moeten niet verwachten dat we hiermee alles onder controle hebben. We blijven vreemdelingen, migranten, zoals de dichter van Psalm 91 al schreef. En migranten zijn ervaren in zich aanpassen, in omgaan met het onverwachte.

Vind jij 'maak je geen zorgen' een prettige of juist een lastige opdracht? Hoe kan deze tekst je helpen om minder zelf te willen controleren en meer van God te verwachten?

DAG 14

JOHANNES 4:1-10

Jezus zei tegen haar: 'Als u wist wat God wil geven, en wie het is die u om water vraagt, zou u Hém erom vragen en dan zou Hij u levend water geven.' **Johannes 4:10**

Grensoverschrijdend gedrag

Jezus stond bekend om zijn grensoverschrijdende gedrag. Niet in de zin zoals die tegenwoordig vaak in het nieuws komt. Nee, Jezus overschreed vooral geografische en culturele grenzen.

In dit verhaal bevindt Hij zich in Samaria met een vrouw uit dit gebied. Ondanks alle culturele verschillen die hen scheiden en ondanks het feit dat een vrouw in die tijd niet zomaar met een onbekende man kan praten, bieden ze elkaar gastvrijheid. Allebei komen ze er met hun eigen ervaringen. Jezus neemt even afstand van de twistgesprekken met de farizeeën en de vrouw heeft haar eigen ingewikkelde verhaal. Ze hebben allebei dorst. Jezus toont zijn kwetsbaarheid aan de vrouw – Hij heeft haar hulp nodig – maar biedt haar ook iets aan, iets wat nog beter is dan het water dat Hij van haar vraagt.

Wat ons verhaal ook is, welke ervaringen we ook met ons mee torsen, we kunnen allemaal gastvrijheid bieden aan elkaar. We hebben allemaal iets te bieden. De houding die hiervoor nodig is, laten Jezus en de vrouw aan ons zien: nederigheid en kwetsbaarheid. Beide zijn nodig als we anderen willen toestaan ons te dienen zoals wij hen dienen.

Wat stel jij je voor bij het 'levende water' waarover Jezus hier spreekt? Hoe kun je dit met anderen delen?

'De Bijbel heeft mij geholpen'

Toen het leven van Stella de Swart plotseling uiteenviel, vond ze in de Bijbel een onverwachte bron van kracht.

Ze leefde altijd een welvarend leven, maar door haar scheiding werd ze geconfronteerd met armoede en de uitdagingen van schuldhulpverlening. Stella las veel in de Bijbel en daar ontdekte ze de woorden van Paulus uit Filippenzen 4: 'Ik ben tegen alles bestand door Hem die mij kracht geeft.' Deze Bijbelse boodschap raakte haar diep.

'Door gebed vond ik troost en leiding in mijn donkerste dagen,' vertelt Stella. Ze deelde haar kwetsbaarheid op sociale media, waardoor ze verbinding en steun ontving van anderen. 'Door deze ervaringen ontdekte ik dat ware kracht niet in materiële bezittingen ligt, maar diep in het hart.'

Stella geeft nu spreekbeurten over armoede en schuldsanering. 'De Bijbel heeft mij geholpen te begrijpen dat ik niet altijd sterk hoef te zijn, maar dat ik standhoud door de kracht die God mij geeft.'

DAG 15

HANDELINGEN 8:26-40

Filippus haastte zich naar hem toe en hoorde hem de profeet Jesaja lezen, waarop hij vroeg: 'Begrijpt u ook wat u leest?' De Ethiopiër antwoordde: 'Hoe zou dat kunnen als niemand mij uitleg geeft?' Hij nodigde Filippus uit om in te stappen en bij hem te komen zitten.

Handelingen 8:30-31

Ontmoeting onderweg

De jonge christelijke gemeente in Jeruzalem heeft het moeilijk. Net als veel anderen is de apostel Filippus uit de stad verdreven. Hij gaat naar Samaria – hetzelfde gebied als waar Jezus de vrouw bij de bron ontmoette – en vertelt daar over Jezus. Maar op een dag wordt hij door een engel van God de woestijn in gestuurd voor een onverwachte ontmoeting. In deze ontmoeting stelt Filippus zich open om het evangelie te delen. De Ethiopiër luistert geïnteresseerd en respectvol.

Een simpele vraag – 'Begrijpt u wat u leest?' – leidt tot nieuw begrip, grote vreugde en een spontane doop.

Hoe vaak heeft God ons niet uitgenodigd om dit soort ontmoetingen in onze omgeving te zoeken? Soms moet God zelf het initiatief nemen om gelovigen uit hun comfortzone te duwen, om hen open te stellen voor de ontmoeting met anderen, ongeacht hun vooroordelen en de risico's waarmee dit gepaard gaat.

Heb jij weleens ervaren dat God je een lichte duw in de goede richting gaf? Tot wat voor ontmoetingen heeft dit geleid?

DAG 16

GALATEN 3:27-29

*Er zijn geen Joden of Grieken meer, slaven of vrijen, mannen of vrouwen
– u bent allen één in Christus Jezus. Galaten 3:28*

Verschillen vieren

In de tijd van het Nieuwe Testament, de tijd van het Romeinse Rijk, botsten verschillende culturen op elkaar, vaak op gewelddadige wijze. Er waren veel barrières tussen mensen. De eerste barrière scheidde Joden van niet-Joden, een volgende scheidde mannen van vrouwen, een derde vrije mensen van tot slaaf gemaakten, een vierde priesters van niet-priesters. En tot slot scheidde een gordijn God van alle mensen.

Tegenwoordig hebben we sommige van die barrières ingeruild voor andere, maar het zijn er zeker niet minder geworden. Zelfs binnen de kerk denken we soms maar al te graag in hokjes, wat tot verdeeldheid en uitsluiting leidt. Maar zo is de kerk niet bedoeld. De dood van Jezus Christus scheurde niet alleen het gordijn in tweeën om vrije toegang tot God te geven (Matteüs 27:51), maar brak ook de scheidingsmuren tussen mensen af en verzoende botsingen tussen culturen en tussen mensen onderling.

Welke hokjes spelen in jouw omgeving een rol? Zou er een manier zijn om die te doorbreken?

De Geest van God verenigt mensen in één wereldwijde familie, ongeacht hun afkomst of hun thuiscultuur. Dit helpt ons om ons niet bedreigd te voelen door onze onderlinge verschillen maar ze juist te vieren. In Christus zijn we één, ook al hebben we verschillende culturele achtergronden.

DAG 17

FILIPPENZEN 3:17-21

*Maar wij hebben ons burgerrecht in de hemel, en van daar verwachten wij onze redder, de Heer Jezus Christus. **Filippenzen 3:20***

Hemels burgerrecht

Dat de Bijbelse auteurs gelovigen 'vreemdelingen in deze wereld' noemen, heeft gevolgen voor zowel het heden als de toekomst. Voor de toekomst is er de belofte van de hemel. Voor het heden is er de uitdaging om in ons dagelijks leven te laten zien dat we anders zijn dan de mensen om ons heen. In deze passage gebruikt de apostel Paulus krachtige woorden om ons aan te sporen volgens Gods normen te leven. Als we dat niet doen, zijn we 'vijanden van het kruis van Christus'. Paulus wil ons hier uit onze zelfgenoegzaamheid wakker schudden. Hij is bang dat we een andere god gaan aanbidden – onze lichamelijke verlangens.

In eerdere passages in dit leesplan leerden we dat we onze bezittingen moeten delen en op zo'n manier leven dat anderen een voorbeeld aan ons kunnen nemen. Deze passage voegt een nieuw aspect toe aan het christelijke leven: we moeten niet verslaafd zijn aan aardse zaken. Wat zou dat kunnen zijn? Te veel eten, te veel drinken, geobsedeerd zijn door seks, vastgeplakt zitten aan onze mobiele telefoon – noem maar op.

Bij een paspoort horen bepaalde rechten en plichten. Welke rechten en plichten horen bij ons hemels paspoort, denk je?

Paulus zegt dat we 'ons burgerrecht in de hemel' hebben. Christus zal ons lichaam veranderen zodat het op 'zijn verheerlijkt lichaam' lijkt. Dat zou ons sterk genoeg moeten maken om weerstand te bieden aan alles wat 'te veel' is. Vanuit menselijk oogpunt kan dat vreemd aanvoelen. Maar we zijn vreemdelingen in deze wereld, nietwaar?

Ik ben tegen
alles bestand
door Hem die
mij kracht
geeft.

Filippenzen 4:13

DAG 18

1 PETRUS 2:9-10

Eens was u geen volk, nu bent u Gods volk; eens werd u ontferming onthouden, nu ontvangt u Gods ontferming. 1 Petrus 2:10

Heilige natie

In het eerste vers van zijn brief noemt Petrus de gelovigen 'vreemdelingen' die verspreid over de provincies van het Romeinse Rijk wonen. Het Griekse woord betekent iets als 'iemand die ergens tijdelijk verblijft'. De lezers van Petrus' brief waren geen vreemdelingen in de letterlijke zin. Maar Petrus ziet alle gelovigen als vluchtelingen, vreemdelingen, mensen die ver uit de buurt van hun echte thuis zijn.

1 Petrus 2:9-11 legt uit wat gelovigen anders dan anderen maakt. We zijn niet zomaar mensen die toevallig ergens op de wereld wonen, we zijn Gods uitverkoren geslacht. Petrus gebruikt uitdrukkingen zoals 'koninkrijk van priesters' en 'heilige natie'. Woorden die in het Oude Testament voor het volk van Israël werden gebruikt, past hij hier toe op alle gelovigen.

Nu wordt duidelijk waarom Petrus ons aan het begin van zijn brief vreemdelingen noemt die op allerlei plekken verspreid wonen (1 Petrus 1:1). Volgens hem vormen christenen overal ter wereld samen Gods volk. We hebben verschillende nationaliteiten, gebruiken en manieren om ons geloof te beleven, maar het belangrijkste delen we: we horen in de eerste plaats bij God. Als priesters van zijn koninkrijk mogen we overal over zijn grote daden vertellen. Wat een geschenk!

Heb je weleens een kerkdienst bezocht van een gemeente met een andere culturele achtergrond dan die van jezelf? Zo ja: heb je iets ervaren van die 'heilige natie' waarover Petrus hier spreekt? Zo nee: probeer het snel eens uit!

DAG 19

1 PETRUS 2:11-17

*Leid te midden van de heidenen een goed leven, opdat zij die u nu voor misdadigers uitmaken, door uw goede daden tot inzicht komen en God eer bewijzen op de dag waarop Hij komt rechtspreken. **1 Petrus 2:12***

Vreemde eend in de bijt

Gisteren lazen we prachtige woorden over het feit dat we deel uitmaken van Gods volk (1 Petrus 2:9-10). In deze passage worden we geconfronteerd met het feit dat we niet thuis zijn in de wereld. We leven te midden van niet-christenen. We leven onder het gezag van de regeringen van onze landen. We voelen de spanning tussen die realiteit en ons burgerschap van Gods koninkrijk. Wie beslist wat er gebeurt, God of de aardse leiders?

Wie leeft in een situatie waarin christenen onderdrukt of vervolgd worden, begrijpt meteen waar Petrus het over heeft. Maar zelfs als we geen onderdrukking ervaren, kun je je als gelovige toch vervreemd voelen van je omgeving. Petrus heeft een duidelijk advies: accepteer de vervreemding; laat juist volop zien dat je anders bent, door je liefdevolle houding en gedrag.

'Handel als vrije mensen, maar ook als dienaren van God' – hoe ziet dat er voor jou uit?

Dat lijkt misschien een onmogelijke opgave. Maar de brief van Petrus is juist bedoeld om ons te sterken en te troosten. God heeft de controle, zelfs in moeilijke situaties. Laat niet-christenen en overheden zich over ons verbazen, niet vanwege onze opstandigheid, maar vanwege de goede dingen die we voor elkaar en voor de samenleving doen. Laten we 'vreemdelingen' zijn in de samenleving – mensen die helpen, ondersteunen en liefhebben. En laten we ons burgerschap van Gods Koninkrijk voorop stellen. Dit zal ons de moed geven om met moeilijke situaties om te gaan.

DAG 20

OPENBARING 18:21-19:4

Toen tilde een sterke engel een steen zo groot als een molensteen op en smeed die in zee met de woorden: 'Zo zal ook Babylon, die grote stad, worden weggeslingerd; ze zal voorgoed verdwijnen.' **Openbaring 18:21**

Babylon

In Jesaja lezen we al over een visioen van het einde van de wereld zoals wij die kennen en het begin van een nieuwe wereld. Hier krijgt Johannes nog meer te zien van wat aan dat begin voorafgaat: de vernietiging van het kwaad, de terugkeer van Jezus Christus en een laatste dag van oordeel (Openbaring 18-20).

In het visioen van Johannes wordt alles wat er mis is met deze wereld gesymboliseerd door één bepaalde stad: Babylon. Al vanaf het begin van de Bijbel stond Babylon voor misplaatste trots en de illusie dat we als mensen de wereld naar onze hand kunnen zetten (Genesis 11:4). Vandaag de dag gaan mensen door met het bouwen van allerlei 'Babylons' in de vorm van een dodelijke cocktail van trots, technologie en onderdrukking. Veel in de moderne cultuur doet denken aan Babylon: materiële welvaart tegenover grote armoede, consumentisme en veronderstelde onoverwinnelijkheid.

Aan welke verschijnselen in onze maatschappij denk jij bij de beschrijving van Babylon in Openbaring 18:22-24?

In het visioen van Johannes wordt Babylon plotseling neergehaald door een goddelijk oordeel. Het is een waarschuwing dat deze huidige wereld niet eeuwig zal duren. Als we, net als de inwoners van Babylon, al onze energie steken in het verdienen van geld, het onderdrukken van mensen die anders zijn dan wij en het ophopen van bezittingen, zullen we uiteindelijk vernietigd worden. Laten we in plaats daarvan leven voor de dingen die blijven en 'eerst het Koninkrijk van God' zoeken (Matteüs 6:33).

DAG 21

OPENBARING 22:1-5

Ik hoorde een luide stem vanaf de troon, die uitriep: 'Gods woonplaats is onder de mensen, Hij zal bij hen wonen. Zij zullen zijn volken zijn en God zelf zal als hun God bij hen zijn.' **Openbaring 21:3**

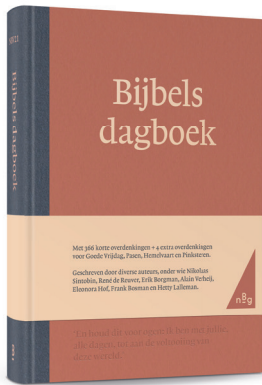
God zien

De Bijbel eindigt met een beschrijving van Gods beloofde stad. Tijdens ons leven kunnen we onze ogen gericht houden op het thuisland dat ons beloofd is, en deze passage laat ons zien wat we ons daarbij kunnen voorstellen. Door het midden van Gods stad stroomt een rivier. Water staat voor leven, en het water van deze rivier wordt zelfs 'water dat leven geeft' genoemd. Dit water stroomt rechtstreeks van de troon van God en van Jezus. Niets is meer verborgen, alles is kristalhelder.

Langs de rivier staat de levensboom, die genezing brengt voor de volken. Dit betekent: geen oorlogen meer, geen strijd, alleen broederschap en zusterschap. Er zal niets gebeuren of gedaan worden wat tegen Gods wil is. Er zal geen duisternis meer zijn. God zelf zal ons licht zijn. De duisternis die we in ons dagelijks leven ervaren, zal niet meer bestaan. Er zal geen onderdrukking meer zijn. We zullen allemaal 'als koningen heersen', zegt de tekst. Hoe onmogelijk het ook klinkt, dat is de belofte.

Blader nog eens terug door dit boekje. Welke teksten zijn je bijgebleven? Welk nieuw inzicht heb je gekregen? Wat ga je anders doen, of voor het eerst? Breng dit in gebed bij God.

Op dit moment zijn we reizigers, we zijn vreemdelingen in deze wereld. We zijn migranten en we voelen ons nog niet thuis. Maar we weten waar we naartoe gaan. God zal bij ons zijn op onze levensreis. Het zal niet altijd gemakkelijk zijn, maar zijn belofte houdt ons op de been. Op een dag zullen we samen zijn in zijn stad, in zijn licht.

Bijbels dagboek

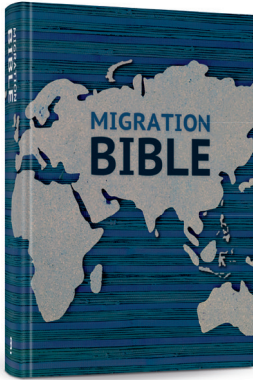
Dit is een dagboek bij de NBV21 rond het thema 'ontmoeting'. Dagelijkse ontmoetingen geven ons leven kleur en zorgen soms voor een onverwachte wending. Ook de Bijbel staat vol ontmoetingen. Dit dagboek belicht iedere dag van het jaar een Bijbelse ontmoeting. In de verhalen over mensen die andere mensen, engelen, zichzelf en regelmatig ook God tegenkomen, kunnen we iets van ons eigen verhaal zien oplichten.

De meditatie bij iedere ontmoeting, geschreven door theologen en Bijbelwetenschappers uit Nederland en Vlaanderen met verschillende kerkelijke achtergronden, zijn over meerdere dagen verspreid. Zo is er ruimte voor verdieping en komt steeds een ander interessant aspect aan bod.

Dit dagboek is voor wie zich dagelijks wil laten verrassen door inspirerende en uitdagende ontmoetingen tussen God en mensen en mensen onderling.

Word donateur zodat iedereen de Bijbel kan lezen!

Vind jij ook dat iedereen de Bijbel moet kunnen ontdekken en lezen? Dan zijn we op zoek naar jou! Wij kunnen ons werk alleen doen als mensen die de Bijbel belangrijk vinden ons steunen.

Migration Bible

Deze Engelstalige Bijbel is een boek van, voor en door migranten, vanaf de allereerste gedwongen migratie in Genesis 3 tot en met de belofte van toegang tot het hemelse Jeruzalem. Dit is één manier waarop de Bijbel vandaag de dag zeer relevant voor ons is. We leven in een tijdperk van mondialisering en migratie. We ontmoeten migranten of we migreren zelf naar een ander land. Het thema migratie wordt besproken in de politiek en de media. Om die reden is deze Engelstalige Bijbel over het thema migratie ontwikkeld.

De *Migration Bible* bevat de complete Good News Translation met meer dan 250 pagina's extra inhoud met een migratiethema. De aanvullende inhoud, geschreven door migranten en niet-migranten uit verschillende continenten en culturen en onder toezicht van een internationale redactie van theologen, omvat 22 leesplannen, 17 artikelen en 15 hedendaagse migrantenverhalen.

Deze Bijbel is bedoeld voor zowel migranten als niet-migranten. De *Migration Bible* helpt niet-migranten zich in te leven in migranten en ze beter te begrijpen, en nieuwe ontdekkingen over de Bijbel te doen door de ogen van migranten. Daarnaast is het interessant voor lezers die in hun dagelijks leven met migratie te maken krijgen, bijvoorbeeld op hun werkplek.

Scan de QR-code en help mee!

Als je nu donateur wordt, ontvang je gratis de nieuwe Jongerenbijbel!

bijbelgenootschap.nl/welkomstgeschenkjongerenbijbel

Met dit dagboek reis je 21 dagen mee met mensen uit de Bijbel die onderweg zijn.

Ook lees je wat de Bijbel zegt over 'vreemdeling zijn' en 'vreemdelingen welkom heten', en wat het voor ons als volgelingen van Christus betekent om vreemdelingen op aarde te zijn.

We wensen je toe dat de uitleg en persoonlijke vragen je helpen ontdekken wat de teksten in je eigen leven kunnen betekenen.

Nederlands-Vlaams
Bijbelgenootschap